

Seg vil derfor rette det Spørgsmaal til Thingets Medlemmer, om Noget fastholder, at disse Forslag under enhver af de to Forudsætninger skulle komme til Afstemning. (Ophold). Da Ingen stiller Opfordring herom, vil Afstemningen foregaae saaledes, at der, som jeg før bemærkede, først stemmes over Forslaget under Nr. 4, og forsaavidt dette forkastes, finder der ingen Afstemning Sted over noget af de andre Endringsforslag, men de anses da som bortfaldne. — Den høitærede Conseilspræsident har Ordet.

Conseilspræsidenten: Jeg maatte i høi Grad beklage, hvis det høie Thing skulde vedtage de Forslag, som af Udvalgets Fleertal ere stillede under Nr. 4 og 5. Det er blevet udtalt af den ærede Ordfører, og det er gjentagende hittret, saavel i dette Thing som i det andet, at den Grundtanke, Regjeringen havde antydet ved at forelægge Udkastet til Valgloven, var at gjøre saa faa Forandringer i de tidligere Valgbestemmelser som muligt. Det er egentlig ogsaa kun paa dette ene Punkt, at der har vist sig Uenighed saavel mellem Thingene indbyrdes som mellem Folkethinget og Regjeringen. Den ærede Ordfører har nu bemærket imod, hvad der i saa Henseende gjentagende er fremført fra min Side, at man fulgte denne Grundtanke ved at vedtage de Forslag, der ere stillede under Nr. 4 og 5; men det, som derfor er anført fra den ærede Ordførers Side, har paa ingen Maade kunnet overbevise mig. Jeg har nemlig en levende Overbeviisning om, at naar Grundloven havde villet noget Saadant, havde det været naturligt, at der i dens §§. 36 og 37, der handle om Valgmandsvalgene, ogsaa havde været anført, at Forholdstalsvalgmaaden skulde bringes til Anvendelse ved dem. Det laa ganske naturligt for, hvis forøvrigt Noget havde tænkt derpaa; men jeg troer, at Undladelsen deraf tydeligt nok viser, at man altsammen ikke har havt dette til Hensigt. En Forandring i saa Henseende, saaledes som den er foreslaaet af Udvalgets Fleertal, er efter min Opfattelse af en saa væsentlig Betydning og gaaer saaledes imod det, der har været Hovedtanken for mig ved at forelægge Forslaget, nemlig at gjøre

saa faa Forandringer som muligt i Valgloven, at jeg ikke vil see mig istand til at forelægge Loven med en saadan Forandring til kongelig Sanction.

Bale: Paa alle de Trin, hvorpaa denne Sag nu har været behandlet, har jeg maattet fastholde det her omtalte Forslag, som efter min Overbeviisning er et af de vigtigste og betydningsfuldeste i vor hele Valgløve. Under de vanskelige Forhandlinger, hvorved den nye Grundlov kom tilveie, blev det i sin Tid udtalt, at, hvad enten man stemte for eller imod den, maatte det Udbytte, der til Slutningen kom til at foreligge, optages saaledes, at Enhver af os søgte efter bedste Evne loyalt og aabent at bringe Loven ud i Livet, saaledes at den kunde staae sin Prøve i Tiden, men et af Midlerne til, at det skal lykkes den høitærede Conseilspræsident, som saa ivrigt har virket for denne Sag, at bringe det Værk, han har grundlagt, til at slaae Rod, vil være Vedtagelsen af det foreliggende Forslag, hvorimod Forkastelsen deraf vil lade Noget blive staaende tilbage, der bestandig vil vække Utilfredsshed og holde et Haab oppe, som bør slaas ned. Man har under denne Forhandling berørt det Spørgsmaal, hvem der havde vundet, og hvem der havde tabt ved den indtraadte Grundlovsforandring, og det er blevet besvaret paa forskjellige Maade; man har peget hen til Sammensætningen af det nye Landsthing og til Sammensætningen af det nuværende Folkething og spurgt: Hvem har vundet, og hvem har tabt? Dengang havde jeg ikke Leilighed til at tage Ordet, men jeg skal nu søge at vise, hvem der har vundet og hvem der har tabt. Efter den tidligere bestaaende Grundlov var der en Mulighed for, at forandrede Forhold kunde indtræde, og denne Mulighed laa simpelthen i Grundloven. Den Embedsmagt, vi foresandt som Arv fra den enevældige Regjering, da Embedsmændene her i Landet havde stor Betydning, havde, fordi det ikke var gaaet op for de Classer af Befolkningen, som i et constitutionelt Land egentlig skulde tage Udviklingen i deres Haand i Mod sætning til Embedsmændene, Leilighed til gennem 15 å 16 Aar at faae en Indflydelse, som den efter